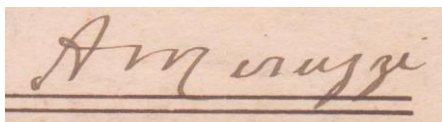

Miruzzi tweled f'Marzu

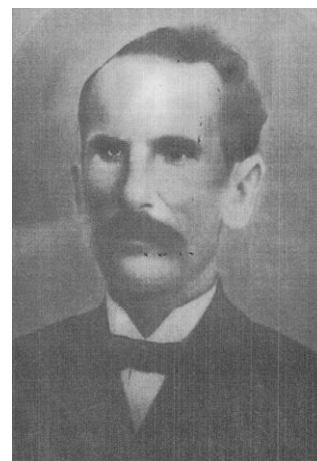

Manoel Pirota
manoel.pirota@um.edu.mt

Astratt: Kull darba li kont niġi biex nikteb xi haġa dwar haġjet is-surmast Antonio Miruzzi mhux dejjem sibt l-informazzjoni kollha li xtaqt mill-kotba. Il-fatt biss li Miruzzi tweled fit-tieni nofs tas-seklu 19 u miet fl-ewwel nofs tas-seklu 20 diġà jagħmilhielek diffiċli haġna għal biex tikseb xi forma ta' dokumentazzjoni. Hemm ċerti kotba oħrajn, bħal ngħidu aħna *Musica e Musicisti in Malta: Saggio* (1932) ta' Dr. U. Rolandi, *Mużiċisti Kompożituri Maltin u Għawdxin tal-Bieraħ u tal-Lum* (1951) u *Dizzjunarju Bijo-Biblijografiku Nazzjonali* (1960) ta' R. Mifsud Bonnici, u *The Great Maltese Composers – Historical Context, Lives, and Works* (2016) ta' J. Vella Bondin, li kważi jew xejn ma jgħibu dwaru. Madankollu, nistqarr li l-kitbiet ta' J. Mifsud Matrenza (1918-2013), l-istorjografu ewlieni tal-Banda Ġużeppina Hamruniża, sibthom t'għajnunha kbira għax kif jgħid hu stess: 'Jiena kelli bosta okkażjonijiet li nitkellem miegħu dwar il-ħajja mużikali tiegħu u kont niskanta kif kien isib hin għat-tagħlim tal-istudenti, għall-kunċerti (provi) tal-allievi, għat-thejjijiet ta' programmi u għal mijiet ta' kompożizzjonijiet mużikali li kiteb'.¹

Kliem muftieħ: Tabor, San Luqa (Evangelista), Mro. Antonio Miruzzi, Innu solenni lil Ġesù Salvatur (Lija), University of Malta Junior College, Għaqda Kazini tal-Banda, Soċjetà Filarmonika 'San Ġorġ (Bormla), Soċjetà Mużikali San Ġużepp (Hamrun), Soċjetà Filarmonika La Vincitrice (Isla), Soċjetà Filarmonika 'San Piju X' (Lija), Għaqda Mużikali 'Sant' Andrija' (Luqa), Soċjetà Mużikali Nicolò Isouard (Mosta), Soċjetà Filarmonika Santa Marija (Mosta), Soċjetà Filarmonika Nazionale 'La Valette' (Valletta), Soċjetà Mużikali u Filarmonika 'Leone' (Victoria, Għawdex), Għaqda Mużikali 'Beland' (Żejtun).

Għad li Mifsud Bonnici fil-ktieb *Ġrajja ta' Baned f'Malta u Għawdex* (1956) isemmih darbtejn b'ismu f'paġni 62 u 64 ma jsemmix id-data ta' twelidu. Jidher li kien Mro. Michael Chircop li hareġ għall-ewwel darba bid-data żbaljata fl-artiklu tiegħu *Tifkira tas-Surmast A. Miruzzi (In-Nazzjon Tagħna 26 ta' Jannar 1972)* wara li kien intervista lil bint Miruzzi. L-istess Chircop kompli jzejjen l-affari meta qal li: 'Fil-ħajja ta' Miruzzi nsibu koinċidenza ma' surmast kbir Taljan, Giuseppe Verdi. Dawn it-tnejn twieldu fl-10 ta' Ottubru però Miruzzi fl-1867 (54 sena wara Verdi)'. Aghar minn hekk Mifsud Matrenza, fl-artiklu *Maestro Antonio Miruzzi: mill-Arkivju tas-Soċjetà*, (ktieb tal-festa San Gejtano 1994, pp. 235 – 247) ta mhux biss ix-xahar, imma anki s-sena hażina meta qal li tweled fl-1866. Minn wara Chircop, id-data tat-twelid ta' Miruzzi baqgħet titniżżel dejjem hażin peress li haġu dil-informazzjoni mill-kitba tiegħu: *Is-Surmast Antonio Miruzzi* (1996) – J. C. Camilleri; *'La Valette' Soċjetà Filarmonika Nazzjonali: L-Ewwel Mitt Sena Storja* (1994) - Kan. J. Ciarlò, *Erbatax-il Profil ta' Mużiċisti Għawdxin, Maltin u Barranin* (1998) u *Ġrajjet is-Soċjetà Mużikali u Filarmonika 'Leone', Għawdex: Għeluq il-150 mit-twaqqif* (2012) – G. A. Grech, *Il-Mużika ta' Malta fis-Sekli Dsatax u Għoxrin* (2000) – J. Vella Bondin, *Għaqda Mużikali Sant' Andrija – Twelidha u Ġrajjietha* (2008) – J. Grech. Dawn li naf bihom jien.

¹ Festa San Gejtano 1994, p. 247.

ĊERTIFIKAT TAL-MAGĦMUDUJA
Certificate of Baptism

Estratt mill-original tar-Registru tal-Magħmudija tal-Parroċċa ta' SAN PUBLIU FLORIANA MALTA

From the original kept at the Parish of St Publius Floriana Malta

Isim/ Name: Antonio, Mario, Carmel, Joseph Saviour, Publius

Iben/bint/ Son/daughter of: Joseph Miruzzi

u/ and: Michaela nee Brincat

Imwieled/da/ Born at: Floriana Malta

F/ on the: 10th March 1867

u mgħammed/da/ and baptised: 10th March 1867

minn/ by: F. Gusmano Borg

Niċ-certifika li dan kollu jaqbel mas-sewwa
I certify that the above is true and correct

Date: 13.07.2017

Date

Arcipriet/Parish Priest

S'issa dejjem konna nafuha li Miruzzi tweled fix-xahar t'Ottubru. Iżda minn ċertifikat li ġibt mir-registru tal-parroċċa tal-Furjana² bid-data tat-13 ta' Settembru 2017, ittimbrat u ffirmat mill-Arcipriet, insibu li Mro. Miruzzi fil-fatt tweled il-Furjana nhar l-10 ta' **Marzu, 1867** u tghammed minn idejn il-Viċi-Parroku Dun Manwel Borg fin-nuqqas Dun Ġann-Anton Vidal. Dan peress li t-tieni kappillan tal-Furjana kien waqaf jamministra s-sagramenti għax beda jhoss it-toqol tal-mard. Infatti, minn nofs Jannar 1867 'il quddiem il-Viċi Borg daħal bħala Vigarju Kurat, bil-piż kollu li dil-kariga ġgib magħha. Miruzzi nghata sitt ismijiet tal-magħmudija: Antonio, Mario, Carmel, Joseph, Saviour, u Publius. Huwa kien iben Joseph Miruzzi u Michaela Brincat. Grazi għar-riċerka li għoġbu jagħmilli l-Mons. Dun Richard Borg, li sa dak iż-żmien kien għadu Arcipriet tal-Furjana, sibna li Antonio kien it-tieni wild fost erbat aħwa: M(ario) Carmelo Marozzo – 8 ta' Ġunju 1865, Carmel Miruzzi – 5 ta' Diċembru 1869, u Maria Marozzi – 20 ta' Settembru 1871. L-erbat aħwa kollha ġew mgħammdin f'jum twelidhom. Dun Richard qalli wkoll li għalkemm M(ario) Carmelo u

Maria għandhom kunjomhom imnizzel xi ftit differenti mill-kunjom kif nafuh aħna, l-ismijiet tal-ġenituri tagħhom huma l-istess bħal t'Antonio u Carmelo.

Dal-artiklu għandu mela jnehhi kull dubju dwar id-data preċiża tat-twelid ta' Mro. Antonio Miruzzi. Għaldaqstant, mil-lum 'il quddiem, kull min jithajjar jikteb xi haġa fuq hajtu u/jew hidmietu għandu jnizzel dejjem dad-dati li ġejjin wara ismu: 10.iii.1867 – 23.x.1944.

Aktar artikli mill-istess awtur jinsabu fuq OAR@UoM (<https://www.um.edu.mt/library/oar/>)

² Ta' min jgħid li, il-magħmudijiet bdew jinżammu fir-registru ta' dil-parroċċa sa mill-1844.